

ریخت شناسی گنبد در مساجد مدرن

ثریا افشارلو

دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پردیس، پردیس، ایران

Soraya.afshar1122@gmail.com

چکیده

با توجه به الگوهای مختلف در طراحی کالبد مساجد نوین دیدگاه‌های مختلفی نیز در مورد حضور یا عدم حضور گنبد در فرم کالبدی مساجد وجود دارد. در دوران معاصر، نگاه معماران نسل جدید بر روی طراحی بناهای جدید از جمله مساجد، تاثیر فراوانی داشته است، یکی از مهمترین این تاثیرات تغییرات شکلی و فضای مساجد، از جمله گنبد است. در دوران معاصر، نگاه معماری مدرن و در امتداد آن معماران آکادمیک نسل جدید بر روی طراحی بناهای جدید، از جمله مساجد، تاثیرهای فراوانی داشته است. یکی از مهمترین این تاثیرات تغییرات شکلی و فضایی مساجد در دوران معاصر است به نحوی که امروزه مساجد نوگرا به عنوان خوانش جدیدی از مسجد در فضای معماری و جامعه مطرح شده اند. در این میان تنوع گونه‌ها و الگوهای ایده پردازانه در طراحی، بسیار زیاد هستند و بر خلاف گذشته که سنت‌های خاصی در هر دوره بر ساخت مسجد حاکم بود؛ نمی‌توان مساجد را واجد هیچ خصوصیت شکلی مشخصی دانست. علاوه بر تحولات وسیعی که در زمینه طراحی و ساخت بناهای معاصر وجود دارد؛ این مقاله در صدد است به بررسی ریخت شناسی گنبد‌های مساجد در دوران معاصر بپردازد و توسط نمونه‌های موردی به این مهم دست یابد که تغییرات طراحی در مساجد معماری معاصر و در کشورهای در حال توسعه بسیار چشمگیر بوده است. لازم به ذکر است که در تمامی مساجد دوره معاصر عنصری به نام گنبد و مناره وجود ندارد و در بعضی فقط شاخصه‌هایی را می‌توان دید که به صورت انتزاعی نمایانگر آن است. روش تحقیق در پژوهش حاضر روش تحقیق از نوع توصیفی تحلیلی و جمع‌آوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و نمونه‌موردی بوده است.

واژگان کلیدی: ریخت شناسی گنبد، معماری مدرن، مساجد معاصر